

De ville altsaa rejse rundt paa de forffjellige Steder. Nu henstiller jeg, og jeg troer ikke, jeg behøver at udmale dette Billede videre, om det vil være noget hyggeligt Syn saaledes at see en større eller mindre Cohorte af Præstecandidater rejse Landet rundt og søge at gjøre sig behagelige paa de forffjellige Steder, hvor de muligen kunne blive valgte. Jeg spørger, om det egentlig kan antages, at det bliver de Mænd, der ere meest kvalificerede, meest stikfede, meest værdige til at blive Præster, der ville være de Ivrigste og de Helbigste ved en saadan Omvandring. Jeg tillader mig virkelig at troe ganske det Modsatte. Men dernæst ville de Partikampe, som saaledes ville bringes tilstede i Menighederne, komme frem paa et Gebeet, hvor det dog er unægteligt, at Partikampe allermindst høre hjemme. Jeg skal i denne Henseende henholde mig til, hvad der allerede er udtalt af flere ærede Talere, men forudsat ogsaa, at Candidaterne ikke ville agitere, forudsat, at der ikke vil finde nogen Partikamp Sted, forudsat, at der ikke vil gjøre sig andre Synsyn gjældende ved Valget af Præsten end de, der virkelig fortjene at komme i Betragtning, at altsaa haade Embedscandidater og Menighedsmedlemmer befinde sig i en mere ideal Tilstand, end man i Reglen kan gjøre Regning paa i denne syndige Verden, saa opkastler jeg det Spørgsmaal, om det virkelig kan antages, at Menigheden vil være istand til at fælde nogen paalidelig Dom om Candidaternes Qualification efter de Data, der foreligge den, nemlig foruden Ansøgninger tillige vel sagtens forffjellige Prøveprædikener, og jeg siger da: Nei! Det ærede Medlem foran mig (Schjørring) yttrede igaar, at det er naturligt at lade de Personer, der attraae at blive Præst, holde Prøveprædikener, ligesom man lader Professorene holde Prøveforelæsninger, fordi det er den vigtigste Side af Præstens Gjerning at holde gode Prædikener. Jeg er ikke enig med ham deri. Det forekommer mig, at der er en Deel af Præstens Gjerning, som falder i det stille Hjem, indenfor Familiernes snevre Kred, hvorigennem Præsten netop i Særdeleshed træder i Forhold til de enkelte Menighedsmedlemmer og deres sjælelige Liv; denne Deel af Præstens Gjerning er fuldt saa vigtig som

det at holde Prædiken, men det er aabenbart, at hvad denne Deel af Præstens Gjerning angaaer, kan en offentlig Prøveprædiken sandelig ikke give noget som helst Datum til Veiledning. En Prøveprædiken er desuden udsat for at komme til at lide under alle de Ufuldkommenheder, af hvilke en hvilkensomhelst Prøve eller Examen lider, og det kan gjerne være, at den Præst, der var heldig, der gjorde Lykke, som man vilde kalde det, ved sin første Prøveprædiken, i Længden vil vise sig ikke at have en Maade at tale eller prædike paa, som er stemmende med Menighedens Opfattelse. Det maa jo derhos ikke glemmes, at der ved Eiden af en vis Gave til at udtrykke sig paa en forstaaelig Maade, en vis Evne til at omgaaes med sine Medmennesker, tillige dog ogsaa maa fordres, som det er fremhævet af den ærede Kirke- og Underviisningsminister, en vis aandelig Begavelse, ja jeg vil sige til, jeg troer ikke at det i Længden vilde være gunstigt, hvis man uden videre slog en Streg over enhver Vidensfabelighed hos Præsten. Men det forekommer mig dog, at man maa erkende, at naar der bliver Spørgsmaal om ifølge et Slags Prøve i Diebliffet at bedømme en Præsts aandelige Begavelse, hans theologiske Dygtighed og hans vidensfabelige Evne, saa er Menigheden eller Sognets Mænd ikke just stiftet dertil. Endnu er der imidlertid en Side af Sagen, som man ikke maa overse. Jeg vil ikke her, saaledes som den ærede Rigsdagsmand for Njøbenhavns 7de Valgkreds (Casø) stærkt gjorde igaar, hævde Regjeringens eller Kongens Ret til at have Indflydelse paa Besættelsen af disse Statsembeder, men jeg vil fremhæve et andet Moment, nemlig Kirkens Standpunkt. Det staaer i Forbindelse med, hvad jeg tillod mig at berøre før, at saalænge der overhovedet skal være en Folkekirke i Danmark, kan man efter min Mening ikke opgive den Forbring, at der maa tilveiebringes en vis Eenhed i den Maade, hvorpaa Religionen læres og udbredes rundt om i Landet. Det gaaer ikke an, at der i en Deel af Landet, i nogle Sogne for sig, læres Religion paa en anden Maade end andre Steder; der maa være, forekommer det mig, en vis Eenhed og Overensstemmelse tilstede, men en saadan Eenhed kan ikke være tilstede, naar ikke den over-